

**KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
MISKOLCI IGAZGATÓSÁGA**

**Szántóföldön termelt főbb növények terméseredményei
Észak-Magyarországon
2006**

Miskolc, 2007. február

Igazgató:

Dr. Kapros Tiborné

Tájékoztatási osztályvezető:

Szalaiiné Homola Andrea

Összeállította:

Szabó Zsuzsánna

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet.

A kiadvány megvásárolható, illetve megrendelhető:

a Központi Statisztikai Hivatal Miskolci Igazgatóságán

Miskolc, Katalin u. 1.

3501, Pf.:115

Tel.: 46/518-200

Fax: 46/518-295

A fontosabb növényi kultúrák 2006. évi előzetes terméseredményei

Észak-Magyarországon a 2006. évben 242 596 hektárról, az előző évinél 8%-kal kisebb területről 20%-kal kevesebb **gabonafélét** takarítottak be. Országosan a terület 3%-kal, míg az összes hozam 10%-kal csökkent. A régióon belül legkevésbé Nógrádban (8%-kal), a legnagyobb mértékben Borsod-Abaúj-Zemplénben (22%-kal) mérséklődtek a gabona-hozamok.

A gabonafélék közül a **búza** betakarított területe a régió egészében gyakorlatilag nem változott, ezen belül Borsod-Abaúj-Zemplénben 5,6%-os csökkenést; a másik két megyében területnövekedést regisztráltak: Hevesben az előző évvel közel azonos; Nógrádban pedig 8%-kal több termőföldről arattak búzát. A hozamok a régióban 18%-kal maradtak el a 2005. évitől, a leginkább Borsod-Abaúj-Zemplénben (21%-kal), a legkevésbé Nógrádban (7%-kal). A termésátlagok régiós szinten 16% körüli csökkenést jeleznek, ettől egyik megye sem tér el számottevően. A búza mutatói országosan is elmaradtak az előző évitől: területe 5; hozama 14%-kal, míg termésátlaga egytizeddel csökkent.

A **kukorica** betakarított területe a régió egészében 6%-kal volt kevesebb az előző évinél, a régiót alkotó megyék között nincs számottevő eltérés. 2005-höz képest az összes betakarított mennyiséget tekintve legjelentősebb (24%-os) a csökkenés Borsod-Abaúj-Zemplénben, legkevesebb (4,4%-os) Nógrádban. A régióban a termésátlag 15%-os mérséklődéséhez legnagyobb mértékben a nagy területen kukoricát termelő Borsod-Abaúj-Zemplén megye járult hozzá 18%-os csökkenéssel, míg a kis (6414 hektáros) területről betakarító Nógrádban szerény mértékben (2%-kal) javult a mutató. Országosan a kukoricaterület közel 3%-kal nőtt a 2005. évihez képest, azonban a hozam (6,7%-kal) és az átlagtermés (9%-kal) egyaránt kisebb lett annál.

A **cukorrépa** terület nagysága nem a termelők elhatározásától, hanem a cukorgyárak szerződéskötéseitől függenek. Mivel a feldolgozók igénye évek óta egyre kevesebb, így 2006-ban tovább apadtak a répaföldek. A régióban az előző évinél 16%-kal kevesebb területről, 2375 hektárról szedtek fel 100 ezer tonna cukorrépat, hektáranként 42 200 kilogrammot. Míg Borsod-Abaúj-Zemplénben majdnem kétezer hektárnyi répa termett, Nógrádban 22 hektár – ez utóbbi 83%-os területcsökkentés eredménye. A hozamok még a területnél is jobban, háromtizeddel mérséklődtek Borsod-Abaúj-Zemplénben és Hevesben, míg Nógrádban a területcsökkenéssel közel azonos mértékben, 84%-kal. Országos átlagban

a cukorrépa-terület a régiós átlagnál is nagyobb mértékben, közel kéttizeddel esett vissza, terméshozama majdnem háromtizeddel, termésátlagja pedig a fontosabb szántóföldi növények közül a legnagyobb mértékben, 11%-kal csökkent.

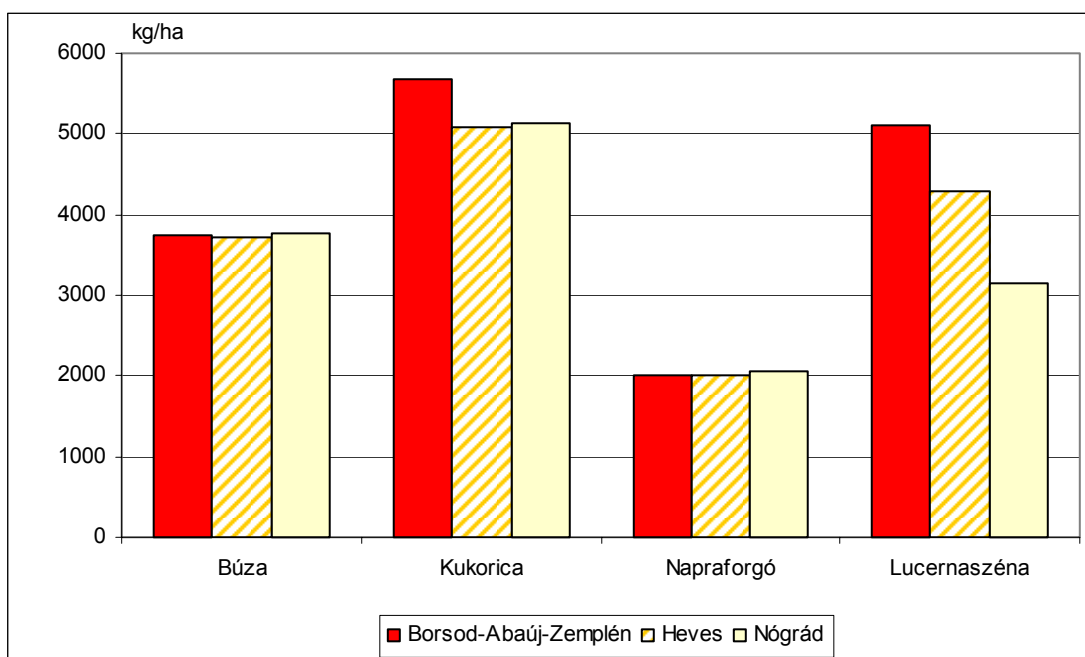
A **napraforgó** betakarított területe a régióban nem változott 2005-höz képest, Borsod-Abaúj-Zemplénben 6%-kal kisebb lett, ám a másik két megyében olyan mértékben nőtt, amely kiegyenlítette ezt a csökkenést. A napraforgó kevésbé sínylette meg az időjárást mint a többi kultúra, régiós hozama 7%-kal maradt el az előző évitől, miközben – igaz, kis területen – Nógrádban egytizeddel emelkedett. Ehhez hasonlóan (7%-kal) kevesebb napraforgómag termelt hektáranként a régióban, főként Hevesben (több mint egytizeddel) csökkent, Nógrádban azonban kis mértékben (3%-kal) nőtt az átlagtermés. Országosan 5%-kal nagyobb területen, csaknem az előző évvel azonos termésátlag (2180 kg/ha) mellett 1,2 millió tonnát takarítottak be, ami több mint 5%-kal haladta meg a 2005. évi termésmennyiséget.

Burgonyából a régió megyéiben 13%-kal kevesebb területről takaríthattak be termést. Hevesben minden eddigénél kisebb, 94 hektáros területről, ami több mint 42%-os csökkenést fed. Ezzel párhuzamosan estek vissza a hozamok: Hevesben 68; Borsod-Abaúj-Zemplénben 42; Nógrádban 4%-kal, a régió egészében több mint egyharmaddal (36%-kal). Az átlagtermés régiós szinten 4,4%-kal nőtt, ezen belül Hevesben volt legnagyobb (10%-os) az emelkedés. Országosan 8%-kal kisebb területről több mint egytizeddel nagyobb termésátlag mellett 574 ezer tonnányi burgonyát takarítottak be.

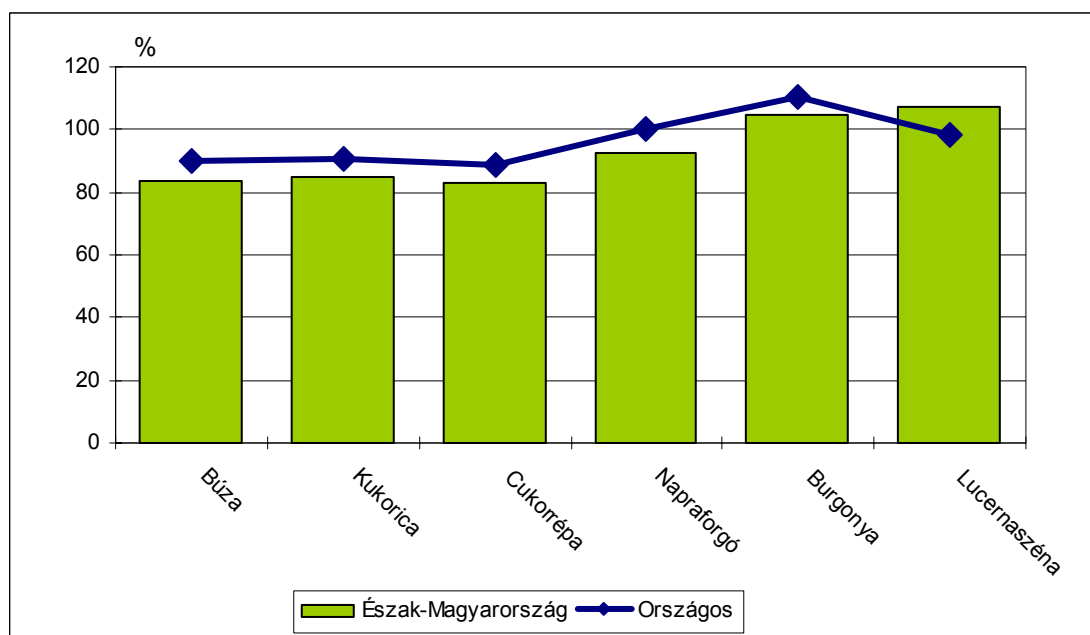
A **lucernaszéna** termőterülete nem változott a régióban, terméshozama azonban 5,5%-kal nőtt. Ez észlelhető az átlagtermésnél is, amely a régióban 7%-kal haladta meg az előző évit, egyedül Nógrád megyében esett vissza kéttizeddel. Mivel Nógrádban kis területen termesztettek lucernát, ez nem befolyásolta jelentősen a megyei termésátlag alakulását. Országosan a takarmánynövény területe kis mértékben (3%-kal) csökkent, átlagos hozama sem érte el az előző évit, termésmennyisége pedig 6%-kal elmaradt attól.

Összefoglalóan megállapítható: a 2006. év – főként a mostoha időjárás miatt – nem hozott jó eredményeket, legalábbis ami a növénytermesztés mennyiségi mutatóit illeti. Észak-Magyarországon a főbb szántóföldi növények közül egyik mutatója sem érte el az országos átlagot.

Néhány fontosabb növény termésátlagának alakulása, 2006⁺

A főbb növények termésátlagának változása, 2006⁺ (2005=100,0)

**A gabonafélék és néhány fontosabb őszi betakarítású növény
betakarított területe**

(hektár)

Megnevezés	Borsod-Abaúj- Zemplén	Heves	Nógrád	Észak- Magyarországi régió
	megye			
2005. évben				
Gabona	148 624	81 784	32 658	263 066
Ebből: búza	72 895	47 809	16 753	137 457
kukorica	37 598	15 052	6 843	59 493
Cukorrépa	2 005	678	130	2 813
Napraforgó	41 063	30 391	6 875	78 329
Burgonya	1 391	163	658	2 212
Lucernaszéna	7 863	6 531	2 151	16 545
2006⁺. évben				
Gabona	135 559	74 341	32 696	242 596
Ebből: búza	68 805	48 252	18 134	135 191
kukorica	35 120	14 221	6 414	55 755
Cukorrépa	1 798	555	22	2 375
Napraforgó	38 805	32 340	7 404	78 549
Burgonya	1 186	94	643	1 923
Lucernaszéna	7 677	6 531	2 090	16 298

**A gabonafélék és néhány fontosabb őszi betakarítású növény betakarított
termésmennyisége**

(tonna)

Megnevezés	Borsod-Abaúj- Zemplén	Heves	Nógrád	Észak- Magyarországi régió
	megye			
2005. évben				
Gabona	707 792	363 716	135 979	1 207 487
Ebből: búza	328 092	212 936	73 776	614 804
kukorica	261 278	87 213	34 407	382 898
Cukorrépa	103 673	32 542	6 541	142 756
Napraforgó	87 923	68 460	13 791	170 174
Burgonya	39 609	4 348	11 312	55 269
Lucernaszéna	35 390	26 194	8 389	69 973
2006⁺. évben				
Gabona	551 215	289 274	125 628	966 117
Ebből: búza	257 750	179 715	68 532	505 997
kukorica	199 109	72 271	32 892	304 272
Cukorrépa	75 516	23 645	1 065	100 226
Napraforgó	77 726	65 036	15 232	157 994
Burgonya	23 004	1 392	10 920	35 316
Lucernaszéna	39 153	28 083	6 588	73 824

**A gabonafélék és néhány fontosabb őszi betakarítású növény
termésátlaga**

(kg/ha)

Megnevezés	Borsod-Abaúj- Zemplén	Heves	Nógrád	Észak- Magyarországi régió
	megye			
2005. évben				
Gabona	4 760	4 450	4 160	4 590
Ebből: búza	4 500	4 450	4 400	4 470
kukorica	6 940	5 780	5 030	6 430
Cukorrépa	51 710	47 990	50 320	50 750
Napraforgómag	2 140	2 250	2 010	2 170
Burgonya	18 990	13 480	15 660	17 590
Lucernaszéna	4 500	4 010	3 900	4 230
2006⁺. évben				
Gabona	4 070	3 890	3 840	3 980
Ebből: búza	3 750	3 720	3 780	3 740
kukorica	5 670	5 080	5 130	5 460
Cukorrépa	42 000	42 600	48 410	42 200
Napraforgómag	2 000	2 010	2 060	2 010
Burgonya	19 400	14 810	16 980	18 370
Lucernaszéna	5 100	4 300	3 150	4 530

**A gabonafélék és néhány fontosabb őszi betakarítású növények főbb
adatai, Észak-Magyarország**

Megnevezés	Betakarított terület		Termésmennyiség		Termésátlag	
	hektár	az előző évi %-ában	tonna	az előző évi %-ában	kg/ha	az előző évi %-ában
2005. évben						
Gabona	263 066	98,1	1 207 487	93,3	4 590	95,0
Ebből: búza	137 457	101,6	614 804	95,2	4 470	93,7
kukorica	59 493	105,4	382 898	109,0	6 430	103,5
Cukorrépa	2 813	89,6	142 756	73,5	50 750	86,3
Napraforgómag	78 329	104,5	170 174	96,8	2 170	92,3
Burgonya	2 212	84,6	55 269	89,5	17 590	103,5
Lucernaszéna	16 545	103,8	69 973	80,2	4 230	77,3
2006⁺. évben						
Gabona	242 596	92,2	966 117	80,0	3 980	86,7
Ebből: búza	135 191	98,4	505 997	82,3	3 740	83,7
kukorica	55 755	93,7	304 272	79,5	5 460	84,9
Cukorrépa	2 375	84,4	100 226	70,2	42 200	83,2
Napraforgómag	78 549	100,3	157 994	92,8	2 010	92,6
Burgonya	1 923	86,9	35 316	63,9	18 370	104,4
Lucernaszéna	16 298	98,5	73 824	105,5	4 530	107,1

**A fontosabb növényi kultúrák főbb adatai
Borsod-Abaúj-Zemplén megye**

Megnevezés	1996-2000.	2001-2005.	2005	2006 ⁺
	közötti évek átlaga			
Búza				
Betakarított terület, ha	70 062	71 667	72 895	68 805
Termésmennyiség, tonna	236 685	272 750	328 092	257 750
Termésátlag kg/ha	3 370	3 810	4 500	3 750
Kukorica				
Betakarított terület, ha	30 546	35 940	37 598	35 120
Termésmennyiség, tonna	147 162	197 061	261 278	199 109
Termésátlag kg/ha	4 790	5 460	6 940	5 670
Cukorrépa				
Betakarított terület, ha	2 334	1 937	2 005	1 798
Termésmennyiség, tonna	91 360	94 452	103 673	75 516
Termésátlag kg/ha	39 140	48 220	51 710	42 000
Napraforgómag				
Betakarított terület, ha	30 403	38 078	41 063	38 805
Termésmennyiség, tonna	39 207	78 531	87 923	77 726
Termésátlag kg/ha	1 290	2 060	2 140	2 000
Repcemag				
Betakarított terület, ha	7 386	12 438	19 189	18 228
Termésmennyiség, tonna	10 672	27 881	45 309	39 464
Termésátlag kg/ha	1 440	2 240	2 360	2 170
Burgonya				
Betakarított terület, ha	4 575	1 569	1 391	1 186
Termésmennyiség, tonna	89 419	37 868	39 609	23 004
Termésátlag kg/ha	16 320	16 540	18 990	19 400
Lucernaszéna				
Betakarított terület, ha	10 448	8 008	7 863	7 677
Termésmennyiség, tonna	45 676	37 569	35 390	39 153
Termésátlag kg/ha	4 360	4 680	4 500	5 100

A fontosabb növényi kultúrák főbb adatai
Heves megye

Megnevezés	1996-2000.	2001-2005.	2005	2006 ⁺
	közötti évek átlaga			
Búza				
Betakarított terület, ha	47 923	49 837	47 809	48 252
Termésmennyiség, tonna	169 515	172 036	212 936	179 715
Termésátlag kg/ha	3 540	3 450	4 450	3 720
Kukorica				
Betakarított terület, ha	12 276	12 956	15 052	14 221
Termésmennyiség, tonna	52 033	58 974	87 213	72 271
Termésátlag kg/ha	4 240	4 550	5 780	5 080
Cukorrépa				
Betakarított terület, ha	2 108	805	678	555
Termésmennyiség, tonna	68 464	32 689	32 542	23 645
Termésátlag kg/ha	32 480	39 720	47 990	42 600
Napraforgó				
Betakarított terület, ha	22 119	26 673	30 391	32 340
Termésmennyiség, tonna	28 658	51 836	68 460	65 036
Termésátlag kg/ha	1 300	1 940	2 250	2 010
Repcemag				
Betakarított terület, ha	3 968	5 623	7 194	10 323
Termésmennyiség, tonna	5 961	10 740	17 720	19 541
Termésátlag kg/ha	1 500	1 910	2 460	1 890
Burgonya				
Betakarított terület, ha	995	385	163	94
Termésmennyiség, tonna	20 359	8 999	4 348	1 392
Termésátlag kg/ha	20 460	12 830	13 480	14 810
Lucernaszéna				
Betakarított terület, ha	8 990	6 192	6 531	6 531
Termésmennyiség, tonna	38 187	23 771	26 194	28 083
Termésátlag kg/ha	4 250	3 840	4 010	4 300

**A fontosabb növényi kultúrák főbb adatai
Nógrád megye**

Megnevezés	1996-2000.	2001-2005.	2005	2006 ⁺
	közötti évek átlaga			
Búza				
Betakarított terület, ha	20 463	18 172	16 753	18 134
Termésmennyiség, tonna	65 324	61 554	73 776	68 532
Termésátlag kg/ha	3 190	3 390	4 400	3 780
Kukorica				
Betakarított terület, ha	6 140	6 249	6 843	6 414
Termésmennyiség, tonna	28 157	31 214	34 407	32 892
Termésátlag kg/ha	4 590	4 300	5 030	5 130
Cukorrépa				
Betakarított terület, ha	502	150	130	22
Termésmennyiség, tonna	12 797	5 021	6 541	1 065
Termésátlag kg/ha	25 490	32 220	50 320	48 410
Napraforgó				
Betakarított terület, ha	7 830	6 635	6 875	7 404
Termésmennyiség, tonna	8 924	11 472	13 791	15 232
Termésátlag kg/ha	1 140	1 730	2 010	2 060
Repce				
Betakarított terület, ha	1 803	1 863	2 130	2 875
Termésmennyiség, tonna	2 374	3 186	4 154	4 895
Termésátlag kg/ha	1 320	1 710	1 950	1 700
Burgonya				
Betakarított terület, ha	2 160	960	658	643
Termésmennyiség, tonna	40 936	26 054	11 312	10 920
Termésátlag kg/ha	18 950	13 870	15 660	16 980
Lucernaszéna				
Betakarított terület, ha	2 595	1 881	2 151	2 090
Termésmennyiség, tonna	8 614	5 897	8 389	6 588
Termésátlag kg/ha	3 320	3 130	3 900	3 150

Módszertani megjegyzések

Szántóföldi növények: a hagyományosan szántó művelési ágban termelt növények, a zöldségnövények kivételével.

Gabonafélék: búza (beleértve a durum-, az őszi-, a tavaszi búzát és tönkölyt), zab, rozs, triticales, kétszeres és kukorica.

Termésátlag: a fővetésű növények termésmennyiségének és betakarított területének a hányadosa.

Az **előzetes** 2006. évi terméseredményeket a KSH a gazdasági szervezetek termelésének tárgyév decemberi megfigyeléséből és az egyéni gazdaságok májusi vetésterületeit felhasználva, szakértői becsléssel állapította meg.

Jelölése: ⁺ előzetes adat